

Gemeente Oegstgeest

Managementletter

Ernst & Young Accountants LLP
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag, Netherlands
Postbus 90636
2509 LP Den Haag, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 41 87
ey.com

VERTROUWELIJK

College van burgemeester en wethouders van
de gemeente Oegstgeest
Postbus 1270
2340 BG OEGSTGEEST

Den Haag, 23 november 2016

STEO-AFQHLR/ii

Managementletter tussentijdse controle 2016

Geacht college,

Met genoegen presenteren wij u hierbij onze managementletter 2016. Zoals u van ons gewend bent, geeft deze rapportage een beeld van uw organisatie en de gerealiseerde vooruitgang in 2016. In ons dienstverleningsplan heeft uw raad ons de opdracht verstrekt om de jaarrekening 2016 van uw gemeente te controleren. Onze tussentijdse bevindingen rapporteren wij door middel van deze managementletter.

In deze rapportage beperken wij ons tot de bevindingen en mogelijke verbeterpunten in de bedrijfsvoering en processen die wij hebben onderzocht in het kader van de controle van de jaarrekening en die naar onze mening van belang zijn voor het management en het college. Dit heeft tot doel vanuit onze natuurlijke adviesfunctie een bijdrage te leveren aan het zelfcontrolerende vermogen van uw organisatie.

Wij hebben onze conceptbevindingen toegelicht en besproken met de portefeuillehouder financiën, de gemeentesecretaris en de concerncontroller.

Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.E. van Kimmenade RA MGA

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te 6 More London Place, London, SE1 2DA, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 25B, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Inhoudsopgave

Belangrijkste bevindingen en
aanbevelingen 4

Waar staat de gemeente? 8

Bijlagen

Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen

Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen

Inleiding

In onze managementletter informeren wij u over onze bevindingen op het gebied van uw administratieve organisatie en interne beheersing. Bij deze bevindingen geven wij de risico's weer en doen wij aanbevelingen ter verbetering indien wij daarvoor mogelijkheden zien. Wij hebben de vanuit uw organisatie ontvangen reactie op de opgenomen punten weergegeven en een prioriteitstelling opgenomen.

Wij wijzen u erop dat een managementletter van nature kritisch van aard is, omdat deze zich richt op te verbeteren aspecten.

Onze bevindingen vloeien voort uit onze gebruikelijke werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole. Deze werkzaamheden zijn gericht op het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de gemeente en omvatten daarom niet alle zaken die bij een specifiek op de organisatie gericht onderzoek naar voren zouden komen. Onze werkzaamheden zijn niet primair gericht op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie.

Indien onze werkzaamheden aanwijzingen opleveren voor opgetreden fraudes of onregelmatigheden, dan rapporteren wij u daar direct over. Dit is tot heden niet aan de orde geweest.

Wij volgen de wijze waarop binnen uw organisatie wordt omgegaan met punten uit eerdere managementletters. Wij stellen dergelijke punten opnieuw aan de orde indien wij van mening zijn dat nadere aandacht van het management nog steeds op zijn plaats is. Deze managementletter bevat de bevindingen zoals tot dusverre opgedaan. Na afloop van de jaarrekeningcontrole nemen wij in ons accountantsverslag een samenvatting op van de belangrijkste bevindingen.

Wij verrichten de controle van de jaarrekening door middel van een combinatie van procesgerichte en gegevensgerichte controlemaatregelen, gebaseerd op een risicoanalyse. De risicoanalyse richt zich op een betrouwbare totstandkoming van de jaarrekening. Dit betekent dat wij niet alle risico's die voor u als organisatie relevant zijn adresseren. De risicoanalyse is een iteratief proces en stellen wij gaandeweg bij indien nodig. Ditzelfde geldt voor onze aandachtspunten in de controle.

Aandachtspunten in de controle

Wij onderkennen met u de volgende bestuurlijke aandachtspunten:

1. Opvolging en aandachtspunten decentralisaties
2. Beheer geldstromen
3. Grondexploitaties
4. Monitoring en opvolging bevindingen
5. Vennootschapsbelasting

Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen

Bestuurlijke aandachtspunten

Opvolging en aandachtspunten decentralisaties

Het opstellen van de jaarrekening alsook de controle 2015 hebben veel invloed ondervonden van de decentralisaties van de Jeugdwet, de Wmo 2015 en de Participatiewet naar de gemeente. Bij het opstellen van de jaarrekening 2015 bleek de grote afhankelijkheid van derden. Met name het niet tijdig kunnen aanleveren en vervolgens het beoordelen door de gemeente en de accountant van gecontroleerde verantwoordingen door de zorgaanbieders en de SVB heeft tot vertraging geleid.

Voor de jaarrekeningcontrole 2016 blijft sprake van een verhoogd risico ten aanzien van de adequate verantwoording en controle ten aanzien van de Jeugdwet, de Wmo en de PGB. We hebben in overleg met uw gemeente geconstateerd dat voor de jaarrekening 2016 een aantal positieve ontwikkelingen heeft plaatsgevonden in de samenwerking met onder andere Servicepunt71 en Holland Rijnland.

In Holland-Rijnland verband wordt een werkgroep ingericht die zich gaat bezighouden met de verantwoording door de leveranciers en de controlewerkzaamheden daarop. Een belangrijk aandachtspunt daarbij blijft het kunnen vaststellen van de prestatielevering door de leveranciers. In Servicepunt71 verband zijn de gemeenten in overleg om het contractmanagement te verbeteren. Daarbij wordt met name aandacht besteed aan de wijze waarop de prestatielevering door de leveranciers kan worden vastgesteld.

Voor de verantwoording van de PGB's blijft de gemeente afhankelijk van de verantwoording van de SVB. Wij benadrukken het belang dat de gemeente de ontwikkelingen goed volgt vanuit afstemmingen met de SVB en waar mogelijk eigen werkzaamheden uitvoert ten aanzien van de PGB's.

Beheer geldstromen

De gemeente informeert de raad door middel van twee voortgangsrapportages. Hierin wordt ingegaan op de wijzigingen ten opzichte van de begroting. Een belangrijk thema in de financiën van de gemeente Oegstgeest is de reductie van schulden. Dit blijkt uit de begroting, de voortgangsrapportages en een aantal moties van de gemeenteraad in 2016 op het gebied van de schuldreductie. Wij adviseren om met de gemeenteraad afspraken te maken over de wijze van rapporteren over de ontwikkeling van de liquiditeitspositie en liquiditeitsprognose en hierbij de gekozen uitgangspunten te benadrukken en indien nodig te herzien.

Grondexploitaties

De gemeente heeft een beperkt aantal actieve grondexploitaties. De exploitatie van Poelgeest is feitelijk afgerond. Er resteren nog twee kleinere percelen die in 2016 en 2017 worden afgerond. De exploitatie van Nieuw-Rhijnegeest bestaat uit twee delen. Het eerste deel is ondergebracht in een PPS constructie, waarbij de grond in eigendom is van de gemeente en in de PPS constructie prijsafspraken zijn gemaakt over de levering van de grond. De gemeente maakt voor dit deel zelf nagenoeg geen kosten meer. Het tweede deel heeft betrekking op de rest gebieden in het gebied Nieuw-Rhijnegeest. In dit deel moeten nog kosten en opbrengsten worden gerealiseerd. Wij hebben op dit moment geen onderzoek gedaan naar de berekening van de grondexploitaties, aangezien deze per jaareinde wordt geactualiseerd. Dit gebeurt als onderdeel van de jaarrekeningcontrole in het voorjaar 2017. Wij hebben met uw organisatie hierover reeds nadere afspraken gemaakt.

Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen

Bestuurlijke aandachtspunten

Monitoring en opvolging bevindingen

De gemeente voert werkzaamheden uit in het kader van de verbijzonderde interne controle (VIC-functie). Wij werken in het kader van onze controle samen met de VIC-functie. De VIC voert werkzaamheden uit inzake diverse processen en rapporteert hierover aan het directieteam. Een belangrijk aspect waaraan wij aandacht besteden in het kader van de samenwerking met de VIC-functie is de toepassing van de regelkring plan-do-check-act.

In dat kader constateren wij dat de VIC-functie actief de bevindingen en aanbevelingen monitort en hierover gedurende het jaar regelmatig rapporteert aan het directieteam. Wij onderschrijven het belang hiervan en constateren dat onze aanbeveling voor het centraal bijhouden van alle bevindingen is opgevolgd.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 zijn de gemeenten vennootschapsbelastingplichtig voor de activiteiten waarvoor de gemeente een onderneming voert.

De gemeente heeft samen met Servicepunt71 een inventarisatie uitgevoerd op de gemeentelijke activiteiten om een voorlopige beoordeling te maken van mogelijke vennootschapsbelastingplichtige activiteiten. De voorlopige uitkomsten zijn in oktober 2016 met de belastingdienst besproken.

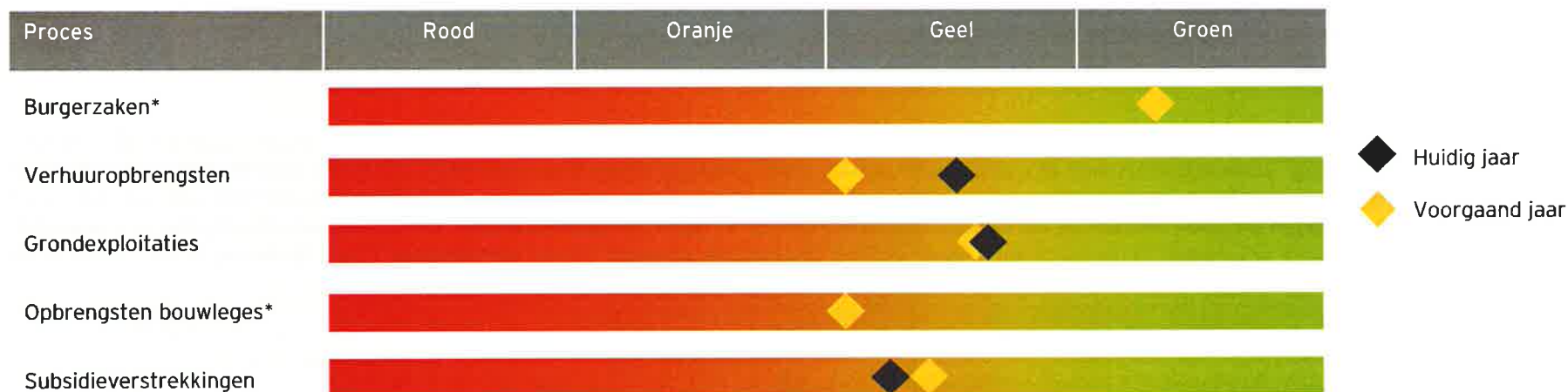
De uitkomsten kunnen impact hebben op zowel de administratievoering als de baten en lasten in de jaarrekening 2016. Uit de door de gemeente met de belastingdienst besproken analyse blijkt dat de voorlopige inschatting is dat de gemeente niet kwalificeert als ondernemer in de zin van de vennootschapsbelasting. Echter dient deze analyse per activiteit nog wel gedaan te worden op basis van de definitieve cijfers over 2016, dit kan de uitkomst nog beïnvloeden.

Wij vernemen graag de uitkomsten van de uiteindelijke inventarisatie om deze te betrekken in de accountantscontrole en om met u de mogelijke consequenties voor de jaarrekening 2016 te bepalen.

Waar staat de gemeente?

Waar staat de gemeente?

Procesbeoordeling en bedrijfsvoeringsmonitor

Uw processen zijn in de basis op orde (opzet en bestaan)

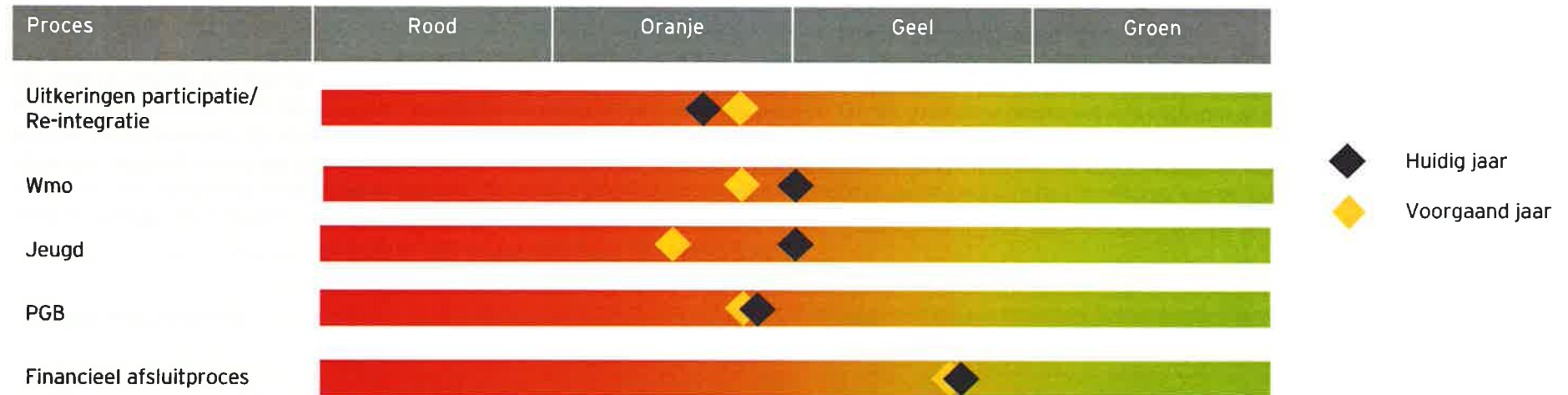
Bij onze controle ligt de focus voornamelijk op betrouwbare (financiële) verslaggeving en het financieel beheer (naleving van wet- en regelgeving). Om te komen tot een afgewogen oordeel beoordelen wij de interne beheersing van de voor onze controle belangrijkste processen van de gemeente Oegstgeest die leiden tot geldstromen en die hun weerslag vinden op de balans en de programmarekening. In dit stadium van de controle hebben wij de opzet en het bestaan beoordeeld van de administratieve organisatie voor een deel van de processen. In de bedrijfsvoeringsmonitor geven wij een samenvatting van onze bevindingen inzake de voor onze controle belangrijkste beheersprocessen. De werking van de processen dienen wij nog definitief te beoordelen, nadat over het tweede halfjaar de werkzaamheden zijn uitgevoerd. Wel geven wij in de bedrijfsvoeringsmonitor onze inschatting inzake de werking weer op basis van de uitkomsten uit het eerste halfjaar. Voor een deel van de processen hanteren wij overigens een mix van een systeem- en gegevensgerichte aanpak, mede omdat de eisen die aan de beheersmaatregelen worden gesteld dusdanig zijn dat hieraan niet altijd kan worden voldaan.

- Rood** Het proces heeft belangrijke bevindingen en aanbevelingen met een hoog risico die op korte termijn actie behoeven.
- Oranje** Het proces heeft meerdere bevindingen met een gemiddeld risicoprofiel die voor onze jaarrekeningcontrole 2016 actie behoeven.

- Geel** Het proces heeft enkele bevindingen met een gemiddeld risicoprofiel die voor onze jaarrekeningcontrole 2017 actie behoeven.
- Groen** Het proces heeft geen of beperkte bevindingen met een laag risicoprofiel. Deze kunnen worden meegenomen worden bij de verdere verbetering van de AO/IB.

Waar staat de gemeente?

Procesbeoordeling en bedrijfsvoeringsmonitor

De processen die de gemeente heeft uitbesteed aan derden, zoals ten aanzien van inkopen, HRM, automatisering en belastingen en heffingen zijn niet opgenomen in deze bedrijfsvoeringsmonitor. Hierna gaan wij wel nader in op onze bevindingen tot nu toe ten aanzien van deze uitbesteede processen, voor zover relevant voor onze jaarrekeningcontrole. Vanuit de met ons gedeelde concept bevindingen inzake de ICT-beheersing bij het Servicepunt71 hebben wij op dit moment zorgpunten ten aanzien van de werking van de relevante beheersmaatregelen inzake de uitbesteede processen. Onze zorgpunten hebben voornamelijk betrekking op het inkoopproces.

Rood Het proces heeft belangrijke bevindingen en aanbevelingen met een hoog risico die op korte termijn actie behoeven.

Oranje Het proces heeft meerdere bevindingen met een gemiddeld risicoprofiel die voor onze jaarrekeningcontrole 2016 actie behoeven.

Geel Het proces heeft enkele bevindingen met een gemiddeld risicoprofiel die voor onze jaarrekeningcontrole 2017 actie behoeven.

Groen Het proces heeft geen of beperkte bevindingen met een laag risicoprofiel. Deze kunnen worden meegenomen worden bij de verdere verbetering van de AO/IB.

Waar staat de gemeente?

Uitkomsten procesbeoordeling

Waar ligt onze focus

Bij onze controle ligt de focus voornamelijk op de betrouwbare financiële verslaggeving en het financieel beheer (naleving van wet- en regelgeving). Om hierover een uitspraak te doen vormen wij ons een oordeel over de interne beheersing van de belangrijkste processen van de gemeente Oegstgeest. In de hiervoor opgenomen bedrijfsvoeringsmonitor ziet u de door ons geïdentificeerde processen en ons oordeel daarbij op basis van de door ons tot medio september verrichte werkzaamheden naar de opzet en het bestaan van de processen. In deze rapportage gaan wij nader in op onze bevindingen. In de bijlage zijn onze detailbevindingen opgenomen.

Uw VIC functie en onze controle

De gemeente voert verbijzonderde interne controle uit op de belangrijkste processen, voor zover deze niet zijn uitbesteed. Het betreft de processen verhuur, Wmo, subsidies, aanbestedingen en uitkeringen sociale zaken. De basis voor de VIC ligt vast in het algemeen controleplan. De aanpak per proces ligt vast in een controleplan per proces.

De uitvoering van de VIC-werkzaamheden is belegd bij de VIC-functionaris, die voor de uitvoering van de werkzaamheden gebruik maakt van team AO/IC van Servicepunt71. De VIC-functionaris beoordeelt deze werkzaamheden en rapporteert de bevindingen aan het directieteam.

Wij werken voor onze controle samen met uw VIC-functionaris. Hierbij besteden wij aandacht aan objectiviteit, deskundigheid en systematische en gedisciplineerde aanpak. Een belangrijk onderdeel hiervan is de regelkring van plan-do-check-act. In dat kader constateren wij dat de VIC-functie actief de bevindingen en aanbevelingen monitort en hierover gedurende het jaar regelmatig rapporteert aan het directieteam.

Wij onderschrijven het belang hiervan en constateren dat onze aanbeveling voor het centraal bijhouden van alle bevindingen is opgevolgd. Daarnaast hebben wij te maken met aanscherping van onze beroepsregels die nadere eisen stellen aan het gebruik maken van de werkzaamheden in uw organisatie. De gevolgen daarvan betekenen dat er intensivering en meer diepgang in de accountantscontrole moet plaatsvinden. Wij overleggen hierover thans met uw organisatie.

Procesbeschrijvingen

De gemeente heeft niet voor alle processen actuele procesbeschrijvingen. Dit heeft de aandacht bij de doorontwikkeling van de organisatie en de verbetering van de bedrijfsprocessen. Wij adviseren u om bij het beschrijven van de opzet van een proces tevens taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vast te leggen teneinde te waarborgen dat procesrisico's worden gemitigeerd op het daartoe geëigende niveau in uw organisatie. Daarbij is het relevant om beheersmaatregelen duidelijk te beschrijven vanuit de vijf w-vragen: wie? wat? waar? en hoe? wanneer? (werkinstructies inclusief documentatie). Deze diepgang is vanuit het perspectief van interne beheersing alsook voor de accountantscontrole noodzakelijk om te kunnen steunen op de effectiviteit van de ingeregelde beheers-handelingen. Bij de uitvoering van de VIC wordt de opzet van de processen thans op hoofdlijnen beoordeeld en verdient verdere diepgang de aandacht.

Waar staat de gemeente?

Uitkomsten procesbeoordeling

Afhankelijkheid van derden

De gemeente is voor een deel van de processen afhankelijk van derden. Dat wil zeggen dat de uitvoering van deze processen is belegd bij een andere organisatie, terwijl de gemeente verantwoordelijk blijft voor de getrouwe en rechtmatige verantwoording van de onderliggende financiële stromen. Om dit mogelijk te maken is het van belang dat er goede afspraken zijn over de reikwijdte van de dienstverlening, de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en het afleggen van verantwoording door de uitvoerende organisaties alsmede de (externe) controle daarop. Hierna gaan wij in op de verschillende partijen waarvan de gemeente afhankelijk is, voor zover dat raakvlakken heeft met onze controle.

Samenwerkingsverband Holland-Rijnland

De taken op het gebied van de Jeugdwet worden uitgevoerd in Holland-Rijnland verband. Afgelopen jaar heeft de verantwoording en controle vanuit Holland-Rijnland geleidt tot vertraging in de controle van de jaarrekening van de gemeente Oegstgeest. Dit hing ondermeer samen met het feit dat de zorginstellingen pas laat in het voorjaar (1 april) hun verantwoording hoeven in te dienen en dat bij een aantal zorginstellingen de verantwoording later is gekomen dan het contractueel afgesproken moment en dat niet in alle gevallen het regionale protocol gevolgd is, waardoor de accountant van Holland-Rijnland extra afstemmingen heeft gehad met de controlerende accountants. Daarnaast is de controle op de naleving van het woonplaatsbeginsel van de cliënten een aandachtspunt geweest in de uitvoering van de controle in regioverband. De in het najaar 2015 opgestarte taskforce bedrijfsvoering jeugdhulp gaat vanaf het najaar 2016 verder in de werkgroep Verantwoording & Control.

Op deze wijze blijft de gemeente actief betrokken bij het inregelen van het verantwoordingsproces bij deze verbonden partij en heeft zij voldoende inzicht in knelpunten voor de jaarverantwoording.

Om gebruik te maken van de werkzaamheden van de accountant van Holland-Rijnland stemmen wij met de gemeente af welke instructies voor 2016 aan de externe accountant van Holland Rijnland dienen te worden verstrekt. Met name het verantwoordingsmoment vanuit Holland Rijnland is een aandachtspunt, omdat in de jeugdzorgcontracten de verantwoordingsdeadline voor 2016 niet is aangepast. Daarnaast speelt landelijk bij de jeugdzorg het woonplaatsbeginsel als rechtmatigheidsonderdeel waarop Holland Rijnland afspraken dient te maken met de zorgaanbieders.

De gemeente neemt in 2016 deel aan de Werkgroep Verantwoording & Control Jeugdhulp 2016-2017 om tijdig te werken aan oplossingen voor deze aandachtspunten voor de jaarverantwoording. Wij benadrukken het belang van het kunnen vaststellen van de prestatielevering door zorgleveranciers, met name in de situatie van kleine aanbieders en vrijevestigden is dit een belangrijk aandachtspunt.

Servicepunt71 - samenwerking Wmo

Voor de Wmo werkt de gemeente samen in Servicepunt71 verband. Daarbij is ook het vaststellen van de prestatielevering een aandachtspunt. De gemeenten in Servicepunt71 verband zijn met elkaar in overleg over de mogelijkheden voor het zelfstandig kunnen vaststellen van de prestatielevering. Wij bespreken de uitkomsten van dat overleg in het vierde kwartaal met uw organisatie.

Waar staat de gemeente?

Uitkomsten procesbeoordeling

Sociale verzekeringsbank

Voor de verantwoording van de PGB blijft de gemeente afhankelijk van de SVB. Wij benadrukken het belang dat de gemeente de ontwikkelingen goed volgt en waar mogelijk eigen werkzaamheden uitvoert ten aanzien van de PGB. De gemeente stelt zelf periodiek de aansluiting vast tussen de beschikkingen volgens de eigen administratie en de registratie volgens de SVB. Daarnaast rapporteert de SVB periodiek over de bestedingen, die de basis vormen voor het verantwoorden van de last uit hoofde van PGB bij de gemeente.

Ten aanzien van de PGB uit hoofde van de jeugdwet wordt op basis van solidariteitsprincipe in de regio Holland-Rijnland door de Holland-Rijnland verantwoording afgelegd aan de gemeente.

Ten aanzien van de toets op de prestatielevering adviseren wij de gemeente na te gaan in hoeverre deze toets zelfstandig binnen de gemeente kan plaatsvinden. Vanwege het hanteren van het solidariteitsprincipe bij de jeugd-PGB en daarmee de afhankelijkheid van alle deelnemende gemeenten, adviseren wij om dit in Holland-Rijnland verband verder uit te werken.

Servicepunt71 - bedrijfsvoering

Jaarlijks wordt door middel van een assurancerapport zekerheid verschaft bij de bedrijfsvoeringsprocessen die zijn ondergebracht bij Servicepunt71. In het accountants en controllers overleg zijn de voorlopige bevindingen besproken. Daarin is een aantal bevindingen geuit rondom de processen en de algemene IT-maatregelen die ons zorgen baren. Deze bevindingen hebben de aandacht van Servicepunt71. De benoeming en beschrijving van de beheersmaatregelen wordt nog opgevolgd door Servicepunt71.

Wij adviseren u hierover proactief in overleg te gaan met Servicepunt71 om helderheid te verkrijgen over oplossingsrichting van de tekortkomingen en het te belopen tijdpad voor de oplossing. Graag overleggen wij op korte termijn met u over de oplossingen vanuit Servicepunt71 en de gevolgen voor de interne en externe controle van de gemeente Oegstgeest.

Een ander aandachtspunt is er ten aanzien van de volledige naleving van de aanbestedingsregels en contractbeheer. Vanwege gewijzigde wetgeving rondom Europese aanbestedingen kan in 2016 een grotere rechtmatigheidsfout ontstaan. De gemeente Oegstgeest voert hiervoor jaarlijks zelf aanvullende werkzaamheden uit. Daarnaast dient de gemeente rekening te houden dat Servicepunt71 een dienstverlener is en in die rol in belangrijke mate afhankelijk van hetgeen door de klantorganisatie wordt aangeleverd. Ook de toets achteraf of mutaties overeenkomstig de afspraak zijn verwerkt blijft voor een deel de verantwoordelijkheid van de gemeente, zoals het goedkeuren van inkoopfacturen.

Waar staat de gemeente?

Uitkomsten procesbeoordeling

BSGR

BSGR is verantwoordelijk voor het opleggen, heffen en innen van gemeentelijke belastingen en heffingen. De gemeente bepaalt hiervoor zelf de kaders en legt deze vast in verordeningen. BSGR verantwoordt zich periodiek door middel van managementinformatie en vanaf 2016 door middel van een verklaring bij de interne beheersing. Dit betekent dat de jaarverantwoording niet meer voorzien wordt van een controleverklaring of assurancerapport van de externe accountant. De gemeente dient hierbij extra werkzaamheden te verrichten ten aanzien van de jaarverantwoording. Hierdoor is in opzet sprake van een adequate beheersing van het belastingproces. Wel merken wij op dat wij nog met de gemeente afstemmen welke instructies voor 2016 aan de externe accountant van BSGR zijn of nog worden gegeven.

Uitvoering wet maatschappelijke ondersteuning

De gemeente heeft vanaf 2016 de financiële afhandeling van de Wmo binnen de eigen organisatie gebracht en heeft daarbij gekozen voor het digitale berichtenverkeer via iWmo. Dit geeft de gemeente de mogelijkheid om de declaraties van de zorgaanbieders digitaal te verwerken en door het systeem (de applicatie Civision Samenleving) te laten controleren op juistheid met de eigen registraties.

De gemeente heeft deze berichten het eerste halfjaar integraal handmatig gecontroleerd en nog niet van de mogelijkheid gebruik gemaakt om de declaraties via de cliëntadministratie in te lezen en het systeem de controle te laten uitvoeren. Bij het in gebruik nemen van de controlefunctionaliteit binnen de applicatie dient de gemeente in acht te nemen dat gesteund wordt op de werking van de applicatie en dient daarbij vast te stellen dat de uitkomsten uit deze applicatie betrouwbaar zijn alsmede dat de algemene IT-beheersmaatregelen, zoals logische toegangsbeveiliging en wijzigingenbeheer effectief zijn ingericht.

Sociale zaken

De gemeente voert het verstrekken van bijstandsuitkeringen uit in eigen beheer. Ten aanzien van dat proces hebben wij een aantal detailbevindingen gerapporteerd in de bijlage van dit rapport, waarvoor wij de aandacht vragen van de organisatie. Het gaat daarbij om het zichtbaar afwikkelen van signalen die duiden op een mogelijk wijziging van een uitkering en een adequate onderbouwing bij bijzondere bijstand in relatie tot de beleidsregels van de gemeente.

Grondexploitaties

De gemeente heeft een beperkt aantal actieve grondexploitaties. De gemeente wordt hierin ondersteund door een externe projectleider en planeconoom.

De exploitatie van Poelgeest is feitelijk afgerond, er resteren nog twee kleinere percelen die in 2016 en 2017 worden afgerond.

De exploitatie van Nieuw-Rhijngeest bestaat uit twee delen. Het eerste deel is ondergebracht in een PPS constructie, waarbij de grond in eigendom is van de gemeente en in de PPS constructie prijsafspraken zijn gemaakt over de levering van de grond. De gemeente maakt voor dit deel zelf nagenoeg geen kosten meer. Het tweede deel heeft betrekking op de rest gebieden in het gebied Nieuw-Rhijngeest. In dit deel moeten nog kosten en opbrengsten worden gerealiseerd.

Wij hebben op dit moment geen onderzoek gedaan naar de berekening van de grondexploitaties, dat doen wij als onderdeel van de jaarrekeningcontrole in het voorjaar 2017. Wij hebben met uw organisatie hierover reeds afspraken gemaakt.

Waar staat de gemeente?

Automatisering

Aanbestedingen

Het proces van inkopen en factuurverwerking is belegd bij Servicepunt71. Hierover wordt door de accountant van Servicepunt71 gerapporteerd. Een bevinding die daaruit naar voren komt en niet nieuw is voor 2016, is dat de volledigheid van de naleving van de aanbestedingsregels niet in voldoende mate is geborgd. Hiertoe voert uw organisatie derhalve zelf aanvullende werkzaamheden uit.

Uit deze werkzaamheden volgt een bevinding die gevolgen heeft voor ons oordeelvorming in het kader van de financiële rechtmatigheid. Deze bevinding vindt zijn grondslag in voorgaande jaren en heeft een doorwerkend effect in 2016. Er zijn vooralsnog geen nieuwe bevindingen geconstateerd. Wel wijzen wij de gemeente op wijzigingen in de aanbestedingswetgeving waardoor het onderscheid tussen 2A en 2B dienstverlening is komen te vervallen. De kans op financiële rechtmatigheidsfouten neemt hierdoor mogelijk toe. Bij de jaarrekeningcontrole controleren wij de rechtmatigheid van de aanbestedingen op basis van de spendanalyses die door de gemeente worden voorbereid.

In onze controle wordt gebruik gemaakt van informatie die door middel van IT-systemen wordt geproduceerd. Het is voor de gemeente Oegstgeest belangrijk dat de betrouwbaarheid van deze informatie wordt gewaarborgd door de inrichting van algemene IT-beheerprocessen (het proces "logische toegangsbeveiliging" en het proces "wijzigingenbeheer"). De kwaliteit van deze IT-beheerprocessen, inclusief de controleerbaarheid van de uitvoering van de processen vormt een belangrijke basis voor de betrouwbare werking van geprogrammeerde controles in deze applicaties zoals functiescheiding, invoercontroles en integriteitscontroles.

De uitvoering van de IT-beheerprocessen is belegd bij Servicepunt71. De accountant van Servicepunt71 heeft door middel van een managementletter gerapporteerd over de kwaliteit van de IT-beheerprocessen. Hieruit volgen aandachtspunten die tot verbeteringen moeten leiden, waarover wij hiervoor reeds hebben gerapporteerd. Wij adviseren uw organisatie nadrukkelijk toezicht te laten houden op de tijdige opvolging van de bevindingen.

Door de nieuwe taken op het gebied van de decentralisaties en door ontwikkelingen in de wet- en regelgeving, zoals de wet meldplicht datalekken, worden steeds hogere eisen gesteld aan privacy gevoeligheid van data. Door middel van het programma VRIS wordt hieraan in regioverband invulling gegeven door bijvoorbeeld het opstellen van informatiebeveiligingsbeleid, beleid gegevensbescherming, meldplicht datalekken. In het programma bestaat daarnaast aandacht voor het realiseren van bewustzijn.

Bijlagen

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Hierna treft u een schematisch overzicht van onze detailbevindingen naar aanleiding van de interim-controle 2016. Hierbij treft u een prioriteitstelling aan waarbij wij gebruikmaken van de aanduidingen hoog (rood), gemiddeld (oranje) en laag (groen). Ten slotte maken wij voor u inzichtelijk wat de consequenties voor onze verdere controlewerkzaamheden zijn. De detailbevindingen uit onze controle van vorig jaar hebben wij niet opgenomen aangezien deze door de organisatie zelf worden gemonitord.

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Detailbevindingen 2016

Bevinding	Prioriteit	Consequentie voor onze controleaanpak
Nieuwe bevindingen 2016		
Uitkeringsproces		
<p>De uitgaande beschikkingen voor bijzondere bijstand voldoen niet in alle gevallen aan de opgestelde beleidsregels. Het risico is aanwezig dat de middelen inzake bijzondere bijstand niet worden besteed conform de beleidsregels.</p>		<p>De gemeente dient na te gaan of de beleidsregels inzake bijzondere bijstand worden nageleefd door het uitvoeren van aanvullende analyses en mogelijke deelwaarnemingen op de rechtmatige verstrekking van bijzondere bijstand.</p>
<p>De gemeente heeft geen beheersmaatregelen op de volledigheid van de opvolging van mutaties in het BRP. Het risico bestaat hierdoor dat cliënten een uitkering ontvangen terwijl hier geen recht op bestaat.</p>		<p>De gemeente voert gegevensgerichte werkzaamheden uit om de juiste verwerking van de signalen te waarborgen. Wij benadrukken dat het belang dat dit ook voor het tweede halfjaar gebeurd en beoordelen de uitkomsten ervan in het kader van de jaarrekeningcontrole.</p>
<p>De gemeente heeft geen beheersmaatregelen op de volledigheid van de opvolging van rechtmatigheidssignalen, het risico bestaat hierdoor dat cliënten een uitkering ontvangen terwijl hier geen recht op bestaat.</p>		<p>De gemeente voert gegevensgerichte werkzaamheden uit om de juiste verwerking van de signalen te waarborgen. Wij benadrukken dat het belang dat dit ook voor het tweede halfjaar gebeurd en beoordelen de uitkomsten ervan in het kader van de jaarrekeningcontrole.</p>

	Hoog (te realiseren op moment van jaarrekeningcontrole 2016)
	Middel (te realiseren op moment van de tussentijdse controle 2017)
	Laag (te realiseren op langere termijn)

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Detailbevindingen 2016

Bevinding	Prioriteit	Consequentie voor onze controleaanpak
Nieuwe bevindingen 2016		
Wmo		
De gemeente heeft geen beheersmaatregelen op de volledigheid van de opvolging aan BRP signalen, het risico bestaat hierdoor dat cliënten Wmo voorzieningen ontvangen terwijl daar geen recht op bestaat.		De gemeente voert gegevensgerichte werkzaamheden uit om de juiste verwerking van de signalen te waarborgen. Wij benadrukken dat het belang dat dit ook voor het tweede halfjaar gebeurd en beoordelen de uitkomsten ervan in het kader van de jaarrekeningcontrole.
De gemeente heeft geen beheersmaatregelen onderkend op de levering van de prestaties van de Wmo voorzieningen		De gemeente dient voor jaareinde werkzaamheden te verrichten op de levering van de prestaties conform de overeenkomsten. Wij begrijpen dat daar in een werkgroep aan wordt gewerkt. Wij bespreken graag de uitkomsten daarvan vooruitlopend op onze jaarrekeningcontrole.
Subsidieproces		
Binnen de gemeente is niet duidelijk welke combinaties van grootboekrekeningen en kostenplaatsen leiden tot de subsidielasten. Het risico bestaat dat de verantwoording van subsidielasten in de P&C producten onjuist wordt weergegeven.		Bij de uitvoering van gegevensgerichte werkzaamheden op de toekenning is de juistheid van de financiële verantwoording beoordeeld. Wel dient de gemeente per jaareinde een aansluiting op te stellen tussen de verstrekte subsidies en de kostenplaatsen/kostensoorten, zodat zekerheid bestaat over de volledigheid van de verstrekte subsidies en op die manier een beoordeling kan plaatsvinden van de naleving van het subsidieplafond.

